

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Järjestöjen rooli tulevassa sote-rakenteessa

Krista Björkroth, asiantuntija

Sote-uudistus

Puheenvuoron sisältö

1. Sote-uudistuksen painopisteet
2. Sote-uudistuksen vaikutukset järjestöihin
  - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
  - Palveluketjut ja -polut
3. Uusi sote ja sote-järjestöjen mahdollisuudet

Sote-uudistuksen painopisteet

Sote-uudistuksen painopisteet

Sote-uudistuksen painopisteet

Ihmislähtöiset palvelut

Palveluja kehitetään niin, että pääset yhdellä yhteydenotolla oikeaan palveluun.

Toimivat ja yhteensovitetut palvelut

Palvelut yhdenvertaisesti kaikille

Painotus ehkäisevään ja ennakoivaan työhön

Osallisuus

Päätöksenteko säilyy lähelläsi. Palveluja uudistetaan yhteistyössä asukkaiden kanssa

Parempaa laatua ja vaikuttavuutta

Sote-maakunta

Kustannusten nousu hallintaan

Vastuu sote-maakunnilla

Sama toimija vastaa siitä, että saat tarvitsemasi sosiaali- ja terveyspalvelut.

Sote-uudistuksen vaikutukset järjestöihin

Sote-uudistuksen vaikutukset järjestöihin:

- Uudistuksella tulee olemaan vaikutusta järjestöjen toimintaan
- Uudistus voi näyttäytyä järjestöille eri tavalla eri alueilla (esim. alueen rakenne, vrt. monta järjestäjää alueella tai yksi järjestäjä)
  - Myös järjestöt ovat organisoituneet ja toimivat hyvin eri tavoilla
- Uudistuksen myötä järjestöt toimisivat yhteistyössä kuntien ja sote-maakuntien kanssa
  - Mahdollisuuksien lisääjä?
- Neuvottelukumppani kuitenkin vaihtuu monissa tilanteissa kunnasta maakunnaksi
- Järjestöjen toiminnan avulla edistettäisiin ja vahvistettaisiin asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta
- Järjestöjen toiminnot täydentäisivät julkisia palveluita

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Lakiluonnoksessa säädetään, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jää ensisijaisesti kuntien tehtäviksi.
  - Sote-maakunnilla on kuitenkin myös hyten edistämistehtävä.
- Sote-maakunnan ja kunnan tulee luoda omat hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat
  - Sote-maakunnan tulee yhteensovittaa omansa alueen kuntien kanssa
- Kunnan on nimettävä hyten edistämisen vastuutaho ja tehtävä yhteistyötä sote-maakunnan sekä muiden kunnassa toimivien julkisten toimijoiden sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
  - Sote-maakunnalla samankaltainen velvoite, mutta tehtävä edellä kuvatut toimet kattaen koko maakunta
- Sote-maakunnan tuettava asiantuntemuksellaan kuntia hyte työn toteuttamisessa
- Kunnilla olisi myös jatkossakin mahdollisuus tukea järjestöjen toimintaa esim. huolehtimalla järjestöjen avustuksista, tarjoamalla järjestöille tiloja ja ohjaamalla kuntalaisia järjestöjen toiminnan piiriin
  - Sote-maakunnalla velvoittavampi kirjaus: sote-maakunnan on myös osaltaan mahdollisuuksiensa mukaan edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä (ks. perustelut)

Palveluketjut ja -polut

- Lakiluonnoksessa säädetään, että sote-maakunnalla on vastuu asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi
- Tavoitteena on, että erilaisia palveluja tarvitsevan ja käyttävän henkilön palvelut muodostavat tarpeen mukaisen ja keskenään yhteensovitetun kokonaisuuden.
- Palveluja voivat tuottaa useat julkiset ja yksityiset palveluntuottajat sosiaali- ja terveydenhuollossa ja muilla toimialoilla
  - Järjestöjen tarjoama tuki ja palvelut voisivat olla osa palveluketjua tai -kokonaisuutta
- Palveluketjuissa korostuu yhdyspintatyön merkitys!

Uusi sote ja sote-järjestöjen mahdollisuudet

Uusi sote ja sote-järjestöjen mahdollisuudet:

- **Valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle**
  - tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisen toteutumisen, vaikuttavuuden, palvelujen yhteensovittamisen sekä kielellisten oikeuksien turvaamiseksi ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi
  - tavoitteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä sote-maakuntien ja kuntien ja muiden toimijoiden väliselle tätä koskevalle yhteistyölle
- **Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta**
  - Tehtävissään neuvottelukunta kuulisi myös sosiaali- ja terveydenhuoltoalan järjestöjä ja muita asiakasjärjestöjä, yksityisiä palveluntuottajia sekä tarvittaessa muita tahoja
- **Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön neuvottelut sote-maakunnan kanssa**
  - Vuosittain järjestettävissä neuvotteluissa sote-maakuntien kanssa yhtenä asiakokonaisuutena on huomioida: hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja tätä koskeva yhteistyö kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.
- **Erilaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet**
  - Säädetään sote-maakunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeudesta osallistua ja vaikuttaa sote-maakunnan toimintaan. Vastaavat käytännössä nykyisiä kunnassa toteutettavia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia

Yhteenvetoa

- Uudistuksella tulee olemaan vaikutusta järjestöjen toimintaympäristöön ja -kenttään
- Tärkeää muistaa, että kaikilla osapuolilla on yhteinen intressi: asukkaiden hyvinvointi
- Järjestöjen keskinäinen yhteistyö tärkeää
- Yhdyspintatyö tulee korostumaan → tärkeää löytää yhteistyön muotoja ja keinoja
- Uudistus voi myös kasvattaa järjestöjen toimintaedellytyksiä

Kiitos!

Sote-uudistus